

Hledání a zajištění lokací pro natáčení

Tomáš Pořízek

Bakalářská práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ateliér Audiovize
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tomáš POŘÍZEK**
Osobní číslo: **K10159**
Studijní program: **B8209 Teorie a praxe audiovizuální tvorby**
Studijní obor: **Produkce**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **1. Teoretická část:**
Hledání a zajištění lokací pro natáčení

2. Praktická část:
Audiovizuální dílo nebo tematický soubor audiovizuálních děl, délka minimálně 10 min., produkce.

Zásady pro vypracování:

- 1. Teoretická část:**
Rozsah práce: minimálně 20 normostran textu bez započítání obsahu, rejstříku a obrazových příloh.
Formální podoba: 1 ks v pevné vazbě s popisem na hřbetu i horní desce spolu s CD-R. Dále 2 ks práce, které mohou být v kroužkové vazbě. Práci je třeba rovněž odeslat do knihovny UTB Zlín v elektronické podobě ve formátu pdf.
Pokyny k vypracování: prostudujte a analyzujte dostupné materiály z profesního hlediska a formulujte závěry a získané vědomosti.
- 2. Praktická část:**
Výstupní dílo:
- 3 ks DVD ve formátu DVD-video (PAL) s graficky upraveným bookletem
- 1ks datového DVD obsahující: grafický návrh bookletu (PDF/AI, CMYK, 300dpi, texty v křivkách), návrh filmového plakátu formát 70 x 100cm (PDF/AI, CMYK, 300dpi, texty

v křivkách)

- 1ks datového DVD obsahující: film ve formátu SD/HD v odpovídajícím datovém toku a kontejneru MPEG2 ve dvou verzích: 1) česká verze (české znění či titulky vypálené do obrazu), 2) anglická verze (anglické znění či titulky vypálené do obrazu)
- 3ks souborů tištěných prací v kroužkové vazbě a 1ks souboru na CD, který obsahuje: případovou studii o realizaci praktické části ve všech fázích výroby v rozsahu 2 normostrany, včetně distribučního záměru, dále explikaci, technický scénář, rozpočet filmu, štábovou listinu, natáčecí plán, denní dispozice, denní zprávy, seznam uzavřených smluv, vyúčtování filmu, anotaci filmu, ohlasy na film v tisku a další dle dispozic vedoucího práce.

Všechny odevzdávané materiály musí splňovat vnitřní technické normy AAV pro odevzdávání prací a musí být řádně popsány (jméno, název, logo fakulty, formát, rozlišení). Součástí celé práce budou rovněž vyplněné a předané formuláře pro OSA, NFA a podepsaný formulář "Údaje o bakalářské práci studenta".

Na samostatném nosiči CD/DVD-R, označeném "Podklady pro katalog FMK UTB ve Zlíně", odevzdejte v minimálním počtu 10 kusů obrazovou dokumentaci praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK. Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách. V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do portálu UTB, obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině i v angličtině, rok obhajoby, osobní e-mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/umělecké dílo**

Seznam odborné literatury:

**The Complete Film Production Handbook Fourth Edition / Peter W. Rea, David K. Irving
ISBN 978-0-240-81174-1**

**Producing and Directing the Short Film and Video / Eve Light Honthaner ISBN
978-0-240-81150-5**

Producer to producer / Maureen A. Ryan ISBN 978-1-932907-75-9

The Budget book for film and television / Robert J. Koster ISBN-13: 978-0-240-80620-4

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Viktor Mayer**
Ateliér Audiovize

Datum zadání bakalářské práce: **2. března 2015**

Termín odevzdání bakalářské práce: **12. května 2015**

Ve Zlíně dne 2. března 2015

doc. Mgr. Jana Janíková, ArtD.
děkanka

Mgr. Pavel Hruša
vedoucí ateliéru

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užit své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně ..... 10.5.2015 .....

TOMÁŠ POŘÍZEK
.....
Jméno, příjmení, podpis

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělčně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledky obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

²⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užíje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odprá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihledne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá činnostmi lokačního manažera, jimiž jsou hledání a zajišťování lokací pro natáčení. Dává si za cíl popsat práci lokačního manažera, jinými slovy asistenta produkce pro lokace, jako jednu z důležitých složek produkčního štábu. Z toho všeho následně vyplývá, proč je pozice lokačního manažera ve štábu důležitá, nejen během průzkumu realizace a přípravných prací ale i během natáčení. Věnuje se možnostem hledání lokací, což je první z nejdůležitějších úkolů lokačního manažera případně jeho asistenta takzvaného skauta. Ve výsledku by měla práce poukázat na to, že práce lokačního je ve štábu důležitá a tím pádem by ani u studentských projektů neměla být tato pozice opomíjena.

Klíčová slova: lokační manažer, lokační produkce, produkce, lokace, štáb

ABSTRACT

The subject of this thesis is describing the work of a Location Manager, such as finding and securing locations for filming. The Location Manager, sometimes referred to as location production assistant, is one of the key positions in the production staff, during scouting and pre-production work as well as on set during production. We discuss approaches for location scouting, the first major task for the Location Manager and his/her assistant location scouts. This thesis aims to describe the importance of a Location Manager from the view of a student film production, and why it should not be taken lightly.

Keywords: location manager, location, location scout, production, film crew

Rád bych poděkoval vedoucímu své práce Mgr. Viktorovi Mayerovi za vedení této práce, konzultace a připomínky a správně nasměrování jak práci koncipovat. Dále bych rád poděkoval veškerým kolegům lokačním, kteří mi poskytli cenné informace a podporu při psaní této práce. Konkrétně Pavlu Kováčovi, Robertu Mehrlemu, Adamu Fuchsovi, Radku Axlerovi.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

10. května 2015

Tomáš Pořízek

OBSAH

ÚVOD	8
1 LOKAČNÍ MANAŽER A JEHO VZTAH KE ČLENŮM ŠTÁBU	9
1.1 LOKAČNÍ KANCELÁŘ	10
1.2 LOKAČNÍ DATABÁZE	11
2 ZADÁNÍ A HLEDÁNÍ LOKACÍ	12
2.1 ZADÁNÍ LOKACÍ.....	12
2.2 HLEDÁNÍ LOKACÍ (SKAUTING).....	13
2.2.1 Hledání lokací pro dobový film.....	15
2.2.2 Hledání lokací pro současný film	16
2.2.3 Hledání lokací pro reklamu.....	16
2.3 REGIONÁLNÍ KANCELÁŘE	17
3 ZAJIŠŤOVÁNÍ LOKACÍ	20
3.1 OBHLÍDKY	20
3.2 SPECIFIKA DLE TYPU PROJEKTU	21
3.2.1 Dobový film	21
3.2.2 Reklama.....	22
3.2.3 Současný film.....	23
3.3 POVOLENÍ, ZÁBORY A MAPOVÉ PODKLADY	23
3.4 SPECIFICKÁ OMEZENÍ PRAŽSKÝCH ČÁSTÍ.....	34
3.5 ZAJIŠTĚNÍ A INFORMOVÁNÍ OKOLÍ	35
3.6 ÚPRAVY NA LOKACI	35
3.7 DALŠÍ VĚCI SOUVISEJÍCÍ SE ZAJIŠTĚNÍM LOKACE	36
3.8 SMLOUVY	36
3.9 ZDROJE ELEKTRICKÉ ENERGIE	38
4 NATÁČENÍ	39
4.1 OTEVŘENÍ LOKACE, ZÁZEMÍ, CHOVÁNÍ NA PLACE.....	39
4.2 ŘEŠENÍ VZNIKLÝCH SITUACÍ.....	41
4.3 ZAVÍRÁNÍ LOKACE.....	41
5 LIKVIDACE	42
5.1 ÚKLID LOKACE.....	42
5.2 PODĚKOVÁNÍ.....	43
ZÁVĚR	44
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	45
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	46
SEZNAM OBRÁZKŮ	47

ÚVOD

Téma mé bakalářské práce Hledání a zajištění lokací pro natáčení jsem si vybral vzhledem k tomu, že jsem měl možnost na několika studentských a komerčních projektech tuto pozici vykonávat. Pokud šlo o větší projekt, bylo znatelnější, jak je tato pozice ve štábu důležitá. Práce lokačního manažera je mi velmi blízká tím, že uvádí do kontaktu lidi z filmové branže s běžnými lidmi. Lokační manažer nese velkou zodpovědnost za to, jak bude veřejnost na filmový průmysl, ale i třeba konkrétní filmaře jak studenty, tak profesionály nahlížet. Je tedy určitou spojnicí mezi těmito dvěma světy.

K napsání této práce mě vedlo také zjištění, že se jedná o velmi důležitou a náročnou štábovou profesi, spadající do produkční složky, která je na studentských filmech a dalších amatérských projektech poměrně často opomíjena.

Dal jsem si tedy za cíl zjistit a popsat, co vše práce lokačního manažera obnáší v profesionální praxi. Zdrojem informací mé práce budou rozhovory s lokačními manažery z České republiky, studenty v zahraničí, vedoucí regionální kanceláře. Dalšími zdroji jsou odborná literatura a elektronické články. Vycházím z také z vlastních zkušeností při vykonávání této práce na profesionálních natáčeních, které doplňuji o vlastní fotografie a nákresy.

První kapitola práce popisuje, kdo je lokační manažer. Ve druhé kapitole se zaměřím na zadávání a vyhledávání lokací při průzkumu realizace. Následná třetí kapitola se věnuje zajišťování lokací pro natáčení, s čímž souvisí veškerá potřebná povolení a součinnosti. Práce se soustředí hlavně na zajišťování lokací v Praze a jejím okolí. Čtvrtá kapitola se zabývá činnostmi lokačního manažera během natáčecího dne a pátá kapitola uzavírá celou práci popisem toho, co se děje potom co je dotočeno, a následuje likvidace.

Na závěr shrnu a pokusím se určit, na které části celého procesu od samotného hledání lokací, až po likvidaci jsou nejvíc rizikové situace a je potřeba dbát jejich zvýšené pozornosti.

1 LOKAČNÍ MANAŽER A JEHO VZTAH KE ČLENŮM ŠTÁBU

Lokační manažer neboli dříve zástupce produkce pro lokace je osoba zodpovědná za vyhledání a zajištění lokací pro natáčení a jejich následné uvedení do původního stavu. Jedná se o kombinaci organizační a tvůrčí složky produkce. Jistým způsobem je to také zprostředkovatel komunikace mezi štábem a majiteli lokace, dotčenými obyvateli nebo úřady. Na základě zadání vyhledává vhodné lokace a předkládá je architektovi, který lokace schvaluje, a následně se předávají ke schválení režisérovi a producentovi. V případě zahraniční produkce může zadání k vyhledání lokací zadávat producent. Vyhledávání může realizovat sám osobně nebo může mít svého asistenta a tím je skaut. Z jisté části se jedná o práci kreativní, neboť lokační manažer, případně skaut dostávají prostor pro vlastní vyjádření motivů scénáře.

Skaut má za úkol vyhledat všechny lokace a pomocí nich vyjádřit architektovu a svou vizi potřebných filmových motivů.¹

Lokační manažer domlouvá a organizuje obhlídky vybraných lokací schválených architektem, režisérem a producentem. Seznamuje majitele lokace s rozsahem činnosti filmového štábu v jeho lokaci a poté sepisuje s majiteli lokace smlouvu o pronájmu. Po vybrání konkrétních lokací zajišťuje veškerá nutná povolení, asistence, přípojky na elektřinu, eventuálně na vodu a další. Plánuje uspořádání parkování zázemí, vytváří mapy příjezdu na lokaci a orientační cedule, zajišťuje vhodné bezpečné podmínky na place, zprostředkovává komunikaci s policií a dalšími složkami. Je na place vždy první a poslední odchází. Je zodpovědný za to, že vše, co se týká zajištění lokace pro natáčení, proběhne bez komplikací. Musí být připravený operativně reagovat na změny v natáčecím plánu, na změny v okolí lokace a jiné dopředu nepředvídatelné události.

Může pracovat sám na volné noze, nebo v rámci lokační kanceláře, která sdružuje víc lokačních manažerů a skautů. Velkou výhodou takové kanceláře je sdílení know-how a databáze lokací.

Lokačního manažera najímá producent filmu v prvotní fázi všech příprav, tedy už při průzkumu realizace. Obdrží od architekta zadání jaké lokace je potřeba vyhledat na základě

---

¹ Location manager. 2001-. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation [cit. 2015-02-3]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Location_manager

motivů scénáře. Architekt je pro lokačního manažera jeden z prvních a nejdůležitějších lidí, se kterým u projektu přijde do kontaktu. Vzájemně si na základě svých zkušeností vyměňují nápady a tipy na vhodné lokace, které spolu následně po vyhledání objíždějí a prohlížejí.

Architekt po obhlídkách vybraných lokací předává informace o stavebních úpravách a potřebných změnách. Stavební služba vypracuje rozpočet na tyto úpravy a tyto informace se předávají producentovi a režisérovi, kteří rozhodují o rozsahu změn a konzultují je s architektem. Následně předávají informace lokačnímu manažerovi o tom, kolik potřebují času na přípravu a likvidaci. Dále lokační manažer předkládá vedoucímu výroby detailní rozpočet, který zahrnuje pronájem lokace včetně příprav a likvidace, poplatky za parkování, poplatky za zábory pro natáčení, parkování zázemí a filmového štábu, umístění dopravního značení. Dále do rozpočtu započítá poplatky za nutné asistence dalších osob, úklidové práce, objednání mobilních toalet, případně další poplatky nutné k zajištění lokace. Nesmí také zapomenout do rozpočtu započítat vlastní náklady, což je honorář, doprava, telefon.

Po technických obhlídkách dostane lokační manažer poslední požadavky od ostatních členů štábu. Především od režiséra, kameramana, zvukaře, gripu, osvětlovačů a stavební služby. Lokační manažer komunikuje průběžně s hlavními složkami filmového štábu. Pokud vyloučí z nějakých důvodů další požadavky, konzultuje je lokační manažer s vedoucím výroby nebo producentem, kteří mají kompetence je schválit případně odmítnout.

1.1 Lokační kancelář

Pokud se produkce rozhodne najmout si na natáčení lokačního manažera, může to provést dvěma způsoby. Buď osloví jednotlivce, tedy lokačního na volné noze, anebo si najme lokačního kancelář, která tyto lokační manažery sdružuje. Výhoda těchto lokačních kanceláří, kterých je v dnešní době zhruba deset, je většinou přidruženost k některé z produkcí. Dobrým příkladem toho může být lokační kancelář Pavla Kováče zaměřující se na natáčení reklam, a která je přidružená k produkci Unit & Sofa. Podobnou lokační kancelář vede Pavel Mrkous v rámci Stillking films. Výhoda těchto kanceláří je držení a sdílení jistého know-how, kontaktů, databáze fotek a stálých členů týmů. V takové lokační kanceláři působí většinou archivář, který je zodpovědný za aktuálnost databáze, tedy fotek, kontaktů a dalších informací, které dostane o dané lokaci po nalezení nebo přefocení. Archivář osobně specifikuje dané lokace nezná, spoléhá se tedy na ty informace, které dostane. Ty dostává od lokačního manažera, který danou lokaci vyhledával nebo od jeho asistenta tedy skauta.

Skaut je většinou zodpovědný pouze za vyhledání potřebné lokace. Lokační manažer má na starosti všechny další věci potřebné pro zajištění projektu. Vybírá lokace a sestavuje rozpočty pro projekty ve výběrových řízeních, zajišťuje zábory, smlouvy, realizuje obhlídky a komunikuje s produkcí.

1.2 Lokační databáze

Zkušený již několik let v praxi působící lokační manažer nebo lokační kancelář má za celou dobu působení vypracovanou slušnou databázi míst, na kterých buď natáčel a jsou prověřené, nebo je pouze našel při předchozích hledáních. Případně byly tak zajímavé, že předpokládal jejich budoucí využití pro filmové účely. Taková databáze není pouze soubor obsahující další složky se seřazenými fotografiemi, ale má také svá pravidla ohledně informací k lokaci, které obsahuje a které se mohou v budoucnu hodit. Jedná se především o adresu, gps souřadnice, kontakt na majitele nebo odpovědnou osobu, vzdálenost v km od Prahy, údaje o ceně a další doplňkové informace. Například zda se na dané lokaci často natáčí, jaká jsou omezení, kde lze parkovat zázemí, informace o nutném pojištění, možnosti připojení na elektrickou energii, vodu a odpad. Důležité jsou také informace pro zvukaře o tom, zda například daná lokace není v leteckém koridoru.

2 ZADÁNÍ A HLEDÁNÍ LOKACÍ

Tato kapitola se zabývá částí od zadání hledaných lokací až po jejich vyhledávání. Popisuje od koho a jakým způsobem dostane lokační manažer informace o tom, jaké lokace bude pro daný projekt vyhledávat. Rozebírá také rozdíly při hledání lokací pro natáčení současného filmu, dobového filmu a reklamy. Tyto tři typy natáčení se v některých částech podstatně liší a je nutné zohledňovat, pro jaký projekt lokace hledáme již v této prvotní fázi. Kapitola také nastíní možnosti a způsoby práce lokačního manažera při vyhledávání lokací, tzv. skautingu. K této poslední části také patří využití služeb regionálních kanceláří.

2.1 Zadání lokací

Lokačního manažera najímá produkce za účelem vyhledání potřebných míst k natáčení na základě motivů scénáře. Zadání, jaké lokace je potřeba vyhledat dostane, lokační manažer od architekta nebo producenta a vycházejí ze scénáře. Lokační manažer následně sestavuje seznam lokací potřebných k natočení daných scén a ten předává architektovi. Přičemž musí respektovat zadané dispozice, například dojezdový čas na lokaci, využitelnost lokace k natáčení v pracovní dny a mimo pracovní dny. U zahraničních produkcí se může stát, že lokační manažer dopředu ani netuší, pro jaký film lokace vyhledává, pouze dostane motivy ze scénáře a krátkou charakteristiku, o co se má jednat jak popisuje lokační manažer Pavel Špaček. *Producenti nám zpravidla pošlou jenom seznam motivů, které má film obsahovat – hrad, zámek, les, řeku, podzemí, nějaké kanceláře, a já pak musím nabídnout vhodné lokace v Česku. Je to soutěž. Oni takhle obešlou desítky lokačních manažerů po světě a pak se probírají tím, co jim přijde. Musíte jim dát to nejlepší, aby si na první signální řekli: „Jo, tam chceme točit, to je přesně to, co potřebujeme.“²*

---

² KAŇOKOVÁ, Kristýna. 2011. *Lokační manažer může dostat hollywoodský trhák do vašeho města* [online]. [cit. 2015-4-4]. Dostupné z: <http://www.mistojakoznaacka.cz/article/lokacni-manazer-muze-dostat-hollywoodsky-trhak-do-vaseho-mesta/43/1/0>

2.2 Hledání lokací

Poté, co dostane lokační manažer zadání o tom jaké lokace je potřeba vyhledat a pro jaký typ projektu, zda pro reklamu, dobový film anebo současný film, pouští se do práce. V první fázi se dostane k prohledávání výše popisované vlastní či firemní databáze. Pokud potřebnou lokaci v této databázi najde, značně si tím může usnadnit následnou práci s hledáním. Bude ale stejně muset ještě před odesláním návrhu lokaci navštívit a ověřit, zda je natáčení stále možné a za jakých podmínek, hlavně finančních. Dále zjišťuje, jak se změnila podoba lokace v průběhu času a zda neprobíhají v daném okolí stavební a jiné práce, které by potenciální natáčení mohly ohrozit. Pokud danou lokaci v databázi nenajde, musí provést rešerši a zahájit vyhledávání v terénu na základě shromážděných informací. Vyhledávání lokací v terénu, takzvaný skauting nemusí dělat přímo lokační, může mít pro tuto činnost asistenta, který se nazývá skaut. Při vyhledávání lokací využívá skaut nebo lokační manažer veškerých dostupných možností, jako jsou informace od kolegů, známých a informace na internetu.

Hledání lokace v dnešní době od dob předchozích může být daleko jednodušší, ale není to pravidlem. V minulosti musel skaut nebo lokační důkladně znát prostředí, ve kterém se pohyboval, a přesně vědět, kde co najde, pokud měl jen tušení, že se vhodná lokace nachází na určitém místě, musel vyrazit do terénu a ověřit to případně hledat dále přímo v terénu. Tato činnost byla daleko víc časově náročná. V dnešní době nových technologií může ale skaut využít moderních technologií jako je například Google Street View pro prozkoumání vhodnosti dané lokace na dálku pomocí internetu a pokusit se najít lokaci dle požadovaných motivů nebo si jen ověřit, že se na daném místě nachází, co hledá. Dalšími vhodnými nástroji jsou Google mapy případně internetový server Panoramio pro sdílení fotografií, které jsou uživateli z celého světa přidávány přímo do mapy. Jakmile vhodnou lokaci najde, může ji v dnešní době okamžitě nahrát na server sdílený mezi ostatními členy lokační kanceláře pomocí služby Dropbox a lokační manažer má okamžitě k dispozici fotografie nalezené lokace.

Jakmile je lokace nalezena, je nutné zjistit v databázi katastrálních map, kdo je skutečným majitelem a má právo lokaci pronajmout. Předejde tím tomu, že bude jednat s pouhým nájemcem, který ve výsledku nemá svolení k dalšímu pronajmutí lokace. To vše lze v ideálním případě realizovat během několik dní, případně hodin bez nutnosti navštívit městský úřad a tyto informace vyhledávat v archivech a mapách.

Při hledání lokace počítá s tím, že také získá pro produkci další potřebné informace vedoucí k rozhodnutí o tom, zda se o natáčení na dané lokaci bude dále jednat. Už při rešerši, ještě

před tím, než vyrazí lokace najít a nafotit, filtruje informace a možnosti natáčení na daném místě dle svých zkušeností. V praxi to může znamenat, že dopředu ví, že na daném místě natáčení nebude z určitých důvodů možné. Těmito důvody mohou být například nemožnost přerušit provozní dobu nebo dopravu v daném místě v potřebný čas pro natáčení (to se týká například škol, bankovních institucí, frekventovaných komunikací a dalších), nemožnost zařídit zábory pro parkování na dané lokaci nebo nemožnost uzavřít dané místo pro natáčení případně složitá přístupová cesta k lokaci. Například získat povolení k záboru pro natáčení v některých pražských částech je tak komplikované, že jsou tyto lokace dopředu vyloučeny. Rozhodující může být také cena pro natáčení. Rozpočty na natáčení jsou různě veliké a to, co si lze dovolit pro reklamu, tak si nelze dovolit například pro seriál.

Kvalitní lokační manažer musí umět dopředu odhadnout, na jaké lokaci bude možné natáčet a za jakých případných finančních podmínek, které mohou s konkrétní nalezenou lokací souviset. Není to pouze o tom lokaci najít, vyfotit a prezentovat fotografie architektovi a režisérovi.³

Jakmile najde lokační manažer nebo skaut lokaci, která může být vhodná, zkontaktujeme odpovědné osoby a domluví možnost nafocení lokace. Zajistí přitom také pro lokačního manažera nebo produkci veškeré informace, které přidá k výsledným fotkám do databáze. Hledání lokace tedy není o pouhém vyfotografování daného místa. Poté co, nalezenou lokaci navštíví, nafotí a dle svých zkušeností uváží, zda je natáčení na dané lokaci je možné vzhledem k dopravě, umístění zázemí, parkování, bezpečnosti a cenám, nabídne ji tvůrcům jako možnou alternativu. Způsoby předání fotografií a informací o lokaci nebo její prezentace produkci jsou různé na základě zkušeností jednotlivých lokačních manažerů nebo kanceláří. Většinou jde ale o předání zhruba desíti upravených fotografií konkrétní lokace, kdy soubor fotografií obsahuje jak celkové záběry, tak detaily nebo i průhledy, které nejlépe vystihnou nabízenou lokaci. Předání probíhá buď mailem anebo nahráním na příslušný server.

---

³ REA, Peter W a David K IRVING. *Producing and directing the short film and video*. 4th ed. [cit. 2015-03-2] Boston: Focal Press, c2010, xxiv, 399 p. ISBN 9780240811741.

2.2.1 Hledání lokace pro dobový film

Chystáme-li se natáčet dobový film a potřebujeme pro něj vyhledat vhodné lokace, musíme si dávat pozor na úplně jiné věci, než u hledání lokací pro současný film nebo reklamu.

Zaprvé máme značně omezené možnosti výběru, a to z důvodů toho, že hledáme místa, která ideálně nijak nebo v co nejmenší míře nenarušují moderní architektonické prvky současnosti. Nemusí se nutně jednat o velké billboardy a reklamní poutače. Může jít o opravené domy na ulici a jejich fasády, asphalt místo kostek anebo vyměněná stará dřevěná okna za nová plastová. Dokonce dnes převládá názor, že je jednodušší hledat domy z 40. let než domy z let 70. a 80.let. Ty starší jsou totiž častokrát památkově chráněny a jejich rekonstrukce musí splňovat přísná pravidla, zatímco panelové a činžovní domy si mnoho majitelů opraví dle vlastního uvážení. Místo starších oprýskaných šedých socialistických domů máme všude samé barevně zateplené domy s novými plastovými okny. Na druhou stranu při natáčení dobových filmů toho většinou v záběrech ukazujeme spíše méně, tedy užší záběry nám mohou situaci ulehčit.

Pokud se na to podíváme konkrétně a půjdeme hledat ulici pro natáčení dobového filmu, zaměříme oči na tyto prvky. Hledáme na zemi ideálně kostky. U chodníků, asphaltových cest nebo zámkové dlažby přemýšlíme o tom, zda je můžeme zakrýt hlínou, šterkem nebo jiným materiálem. Pokud už silnici můžeme použít a přiznat, díváme se, zda na ní není dopravní značení nebo například parkovací zóny. Sledujeme na ulici výskyt a typy pouličního osvětlení, parkovací hodiny, plotky u domů a sloupky. Podíváme-li se dále na domy, všímáme si prvků, jako jsou fasády. Klademe si otázku, zda bude nutné je přetřířit nebo patinovat? Co s plastovými okny, satelity, komíny, hromosvody, anténami, klikami a zámky u dveří. Všímáme si obchodů v okolí. Musíme myslet na to, že pokud na této ulici budeme chtít natáčet, budeme muset obchody tzv. dresovat neboli přebudovat ke vzhledu, tak jak potřebujeme. S tím jsou spojené kompenzace za ušlý zisk. S natáčením dobového filmu jsou také spojeny delší přípravy právě proto, abychom získali potřebný čas pro odstranění zmíněných novodobých fragmentů. Ulici tedy například oproti reklamě neuzavřeme pouze na den příprav a dva dny natáčení, ale na 5 dní příprav, 2 dny natáčení a další 3 dny likvidace. To se také projeví na ochotě místních rezidentů, kterým je nutné například omezení parkování v jejich ulici kompenzovat. Pokud se nám tedy podaří najít ulici s co největším množstvím dobových fragmentů, která se architektovi a dalším tvůrčím složkám štábu bude líbit, ušetříme mnoho času, ale i peněz produkci.

To by byla ulice, ale co například takové interiéry domů a bytů. Díváme se na podlahy a parkety, vedení plynového potrubí a potrubí od kamen. Situaci nám neusnadní ani opravené výtahy a chodby domů s rozvodnými skříněmi. Dveře bytů, zámky a kliky, zvonky. Očekáváme tedy podstatnou spolupráci s architektem, stavbou a rekvizitáři.

Při natáčení posledního velkofilmu Child 44 v pražském metru na Andělu, které nejvíc vizuálně odpovídalo moskevskému, například měnili cedule za ruské nápisy a odstraňovali reklamní poutače. Nechali také přistavit staré ruské vagóny metra. Bohužel velké kovové odpadkové koše, které jsou bezpečné i při výbuchu nastražené bomby uvnitř odstranit nebylo možné a tak se využily jako podstavce soch, které zdobily nástupiště. Při natáčení dobového filmu v přírodě hledáte krajinu, která není příliš upravována, neobsahuje elektrické vedení a nenachází se u silnic.

Prostředí je potřeba vnímat víc komplexně, pojmáme totiž větší okolí. Musíte vnímat světlo ve městech, jeho barvu a také intenzitu. Do zvuku dobového filmu se vám nesmí dostat zvuky aut, letadel, pil na kácení dřeva anebo jiné dozvuky, které by se v současném filmu ztratily ve zvukových atmosférách.

2.2.2 Hledání lokace pro současný film

Pro současný film je hledání lokací podstatně jednodušší. Neomezují nás novodobé fragmenty na vyhledaných místech. Je také dobré, že u současného i dobového filmu víme poměrně dlouho dopředu, jaké lokace hledáme na rozdíl od reklamy. Můžeme si tedy hledat alternativy. Ideálně jednu oblast pro natočení více motivů. S městem se lze domluvit na záštitě od primátora a usnadnit si komunikaci s ostatními institucemi. Víme také, že na místě nebudeme například tak dlouho, jako u dobového filmu, ale stále to bude déle než u reklamy. Můžeme tedy zkusit vyjednat lepší ceny pro natáčení. Jak pro dny příprav, tak pro natáčecí dny, ale i dny určené pro likvidaci. Hledáme také více variant a dlouho dopředu víme, na kterých místech natáčet nebudeme chtít. V jedné oblasti se nacházíme delší dobu, takže si poskládáme lokace ideálně co nejbliž vedle sebe, například natáčení ve městě, vesnici, na hradu nebo zámku.

2.2.3 Hledání lokace pro reklamu

Dalo by se říct, že oproti současnému a dobovému filmu natáčení reklamy jak rychle přijde tak rychle odejde. U filmu je známo i měsíce dopředu, jaké lokace budete hledat, ale u reklamy se to dozvíte v mnoha případech pouhé 3 týdny před natáčením, že jste projekt vyhráli v tendru. Naopak hledají se většinou anonymní prostory. Moderní domy, kanceláře, byty a

ulice. Většinou v Praze, která tomu hodně napomáhá. Najdete zde skoro všechny možné lokality, od moderních vilových čtvrtí až přes čtvrti, které se díky svým vysokým kancelářským budovám podobají americkým ulicím s mrakodrapy. U reklam je také ve většině případů dostatek peněz, tedy velký rozpočet. Věci je nutné řešit rychle a operativně a příliš se neřeší levnější varianty.

2.3 Regionální kanceláře

Jednou z možností, jak si při hledání lokací pomoci, je také využití místních regionálních filmových kanceláří. Česká republika byla vždy velmi oblíbenou a filmařskou zemí místních, ale i zahraničních štábů. Přispělo k tomu nejen získání tří Oscarů pro české filmy, ale také různorodost naší krajiny, zručnost českých lidí a kvalitní zázemí jak zmiňuje Czech Film Commission.

Ve 30. letech 20. století byly navíc vybudovány barrandovské ateliéry - ve své době nejmoderněji vybavené studio v Evropě, které se stalo symbolem českého filmového průmyslu.⁴

Produkce zahraničních, ale i místních štábů byla na vzestupu.

Od roku 2000 vzrostla domácí filmová produkce a počet českých filmů, které se v tuzemsku vyrobí, více než dvojnásobně. V roce 2011 mělo distribuční premiéru 49 českých hraných a dokumentárních filmů.⁵

---

⁴ CZECH FILM COMMISSION. 2013. *Domácí tvorba* [online]. [cit. 2015-03-5]. Dostupné z: <http://www.filmcommission.cz/cs/filming-here/10-reasons/>

⁵ CZECH FILM COMMISSION. 2013. *Domácí tvorba* [online]. [cit. 2015-03-5]. Dostupné z: <http://www.filmcommission.cz/cs/filming-here/10-reasons/>

Reakcí na tuto vysokou poptávku byl v roce 2004 vznik národní Czech Film Commission *Czech Film Commission je oficiální národní filmová kancelář, která podporuje a propaguje audiovizuální produkci v České republice a zároveň poskytuje domácím i zahraničním filmovým producentům informace a rady pro efektivní natáčení.*⁶

Na základě práce této národní kanceláře začaly vznikat menší regionální kanceláře, které díky rozsáhlejší znalosti prostředí mohou poskytovat konkrétní pomoc v daném regionu.

Jednou z těchto regionálních kanceláří je také Film Ostrava v rámci projektu destinačního managementu turistické oblasti Ostravsko a spadající pod Magistrát města Ostravy, odbor ekonomického rozvoje oddělení marketingu investičních příležitostí a turismu. Důvodů vzniku, které uvádějí na webu bylo hned několik: *„Město Ostrava se rozhodlo věnovat v rámci své stávající agendy aktivitám, které mají za cíl přilákat filmaře do regionu. Důvodem je především obrovský potenciál oblasti a místních obyvatel, snaha zlepšovat pozitivní image města a dostávat Ostravu do povědomí takovou, jaká je, tedy industriální, dynamickou, energickou, otevřenou a charismatickou. Nezanedbatelný je přímý ekonomický přínos, který filmové štáby do regionu přinášejí, a také multiplikační efekt využitelný pro marketing cestovního ruchu. V Evropě i v celém světě jsou naprosto běžné regionální filmové kanceláře, které propagují svůj region, nabízejí filmařům servis, asistenci, kontakty apod. V České republice zatím fungovala pouze nadregionální Czech Film Commission. Ukazuje se však, jak je důležité, aby samy regiony, které mají tak obrovský filmařský potenciál jako Ostravsko, potažmo celý kraj, byly aktivní a aby v nich bylo kontaktní místo, kam se filmaři mohou obracet.“*⁷

---

⁶ CZECH FILM COMMISSION. 2013. *O nás* [online]. [cit. 2015-03-5]. Dostupné z: <http://www.filmcommission.cz/cs/about/mission/>

⁷ FILM OSTRAVA. 2013. *O nás* [online]. [cit. 2015-03-2]. Dostupné z: <http://www.filmostrava.cz/index.php/cz/film-friendly-region/o-nas>

Je tedy jasné, že zájem o natáčení v krajích mimo Prahu se začíná rozšiřovat a regiony si to uvědomují a snaží se přizpůsobit této poptávce a přitáhnout filmaře do svého kraje, nabídnout jim své služby, ale i nevšední lokace. Czech Film Commission na svém webu nyní uvádí celkem 6 filmařsky přátelských regionů, ve kterých, kdyby někdo chtěl točit, tak se může obrátit na konkrétní instituci, která mu pomůže s realizací projektu v jejich kraji. Konkrétně to může být Broumovsko, jižní Čechy, Český ráj, Jeseníky, Ostrava nebo Východní Čechy.

3 ZAJIŠŤOVÁNÍ LOKACÍ

Součástí přípravných prací projektu je zajištění lokací a domluvení natáčení na vybraném místě. Zahrnuje veškeré práce od doby, kdy byla schválena lokace až po dobu před samotným natáčením. Patří zde zajištění obhlídek, vyřízení všech nutných povolení na úřadech, sjednání smluv o pronájmu lokace, zábory ploch, oznámení o natáčení složkám IZS a dotčeným obyvatelům. Součástí těchto přípravných prací mohou být také stavební úpravy pronajatého prostoru případně celého okolí. V poslední řadě do zajištění lokací spadá také domluvení spolupráce s jinými subjekty. Mezi ně patří bezpečnostní agentury či asistence policie.

3.1 Obhlídky

Ve chvíli, kdy jsou odsouhlaseny navržené lokace, začnou se domlouvat první obhlídky. Z těchto obhlídek vyjdou najevo konkrétní lokace, které jsou požadovány pro natáčení. Při těchto obhlídkách se navštěvuje několik variant lokací odpovídající té hledané a vybírá se ta nejlépe odpovídající požadavkům. Je nutné obvolat veškeré majitelé navštívených lokací při hledání a informovat je o stavu. To znamená všem z oslovených a navštívených lokací dát vědět, zda je lokace k natáčení před vybrána či nikoliv. S majiteli před vybraných lokací začíná lokační manažer dávat dohromady čas pro možné obhlídky s architektem, režisérem a kameramanem. Sestaví harmonogram obhlídek tak, aby se za daný den stihlo navštívit co nejvíc potřebných lokací a aby na lokacích asistovala odpovědná osoba, které podá informace o možnostech natáčení. Tyto asistence častokrát vyžadují finanční kompenzaci za jejich umožnění. Je také důležité majitele seznámit s přibližným datem natáčení a rozsahem. Dále nezapomenout na souvisejících událostí, aby nedošlo k nedorozumění. Tím se myslí hlavně to, aby majitel počítal s následnými technickými obhlídkami, přípravnými pracemi, natáčením a také likvidačními pracemi. Konkrétní časový rozsah těchto přípravných a likvidačních prací je stanoven po technických obhlídkách.

Technické obhlídky jsou následující po prvních obhlídkách a už se navštěvují vybrané lokace z prvních obhlídek. Technických obhlídek se účastní širší štáb na základě potřeb. Především lokační manažer, režisér, kameraman, pomocný režisér, produkční, mistr zvuku, hlavní osvětlovač, grip, architekt, stavební služba a případně vedoucí výroby nebo producent. Při těchto obhlídkách se domlouvá konkrétní místo pro natáčení, pohledy kamery, možnosti parkování zázemí tak, aby nebylo v záběrech nebo nepřekáželo, možnosti využití místních toalet nebo umístění mobilních toalet, připojení na elektrickou energii pro zázemí. Liší se také jednotlivé možnosti umístění cateringových stanů na různých pražských částech.

Praha 1 nepovoluje umístění cateringových vozů na záborech, Praha 7 zase nepovoluje umístění cateringových stanů na záborech. Tyto skutečnosti jsou uvedeny v rozhodnutí o povolení záborů, ale je potřeba s nimi v čas počítat už při obhlídkách a zkusit najít řešení. Důležité je také počítat s odpady cateringových zařízení. U technických obhlídek je také potřebná asistence místního elektrikáře, případně jiného pracovníka zodpovědného za konkrétní vyžadované činnosti související s natáčením. Při obhlídkách míst se zvýšením nebezpečím může být v některých případech požadována asistence zajišťující bezpečnost, například dálniční policie při obhlídkách dálnice a zvláštní opatření, třeba povinnosti mít reflexní vesty.

Lokační manažer po technických obhlídkách obdrží od konkrétních složek přesné požadavky. Od kameramana nebo gripu potřebné místo pro kamerové jízdy, jeřáby a další technická zařízení. Informace o vypnutí konkrétních lamp pouličního osvětlení nebo pokropení vozovky. Architekt a stavba upřesní stavební úpravy na lokaci. Režijní složka upřesní, jaké jiné asistence na lokaci je potřeba, například rozsvícení oken v pozadí, otvírání dveří kanceláří nebo fungování strojů v továrně. Jak již bylo zmíněno, tyto požadavky předává lokační manažer také vedoucímu výroby. Majitelé lokací jsou následně o těchto úpravách informováni a domluví se konkrétní podoby smlouvy a platby za pronájem lokace na potřebnou dobu. Smlouva se uzavírá co nejdříve po technických obhlídkách, aby byla lokace 100% zajištěna. Ještě před uzavřením smlouvy je ale dobré se na příslušném úřadu městské části informovat o možném natáčení na daném místě a získat předběžný souhlas. Na Praze 1 jsou některá místa pro natáčení tak často využívána, že se zde povoluje jen jedno natáčení za určité časové období, aby docházelo k co nejmenšímu omezování rezidentních obyvatel.

3.2 Specifika dle typu projektu

Jednotlivé typy projektů mají specifické znaky, které je odlišují. Nejvíce podobné jsou si ve fázi zajišťování lokací současný film a dobový film. A to převážně větší délkou trvání a také tím, jak dlouho dopředu víme, jaké lokace hledáme a zajišťujeme. Doba od vyhledání lokace po její zajištění je mnohem větší, než je tomu u reklam.

3.2.1 Dobový film

Příprava natáčení dobového filmu je charakteristikou velmi podobné natáčení současného filmu. S jedním zásadním rozdílem. Je potřeba mnohem víc času na přípravu lokace před natáčením. Musíme architektovi, stavbě, rekvizitářům a dalším zajistit dostatečný počet dní na to, aby dokázali danou lokaci zařídit do podoby doby, ve které se děj odehrává. Jak je

popsáno ve fázi hledání lokací, čeho je nutné si všimnout při hledání lokace pro dobový film, tak všechny tyto věci je nutné zajistit.

Pokud je na silnici asfalt, navézt na něj hlínu a jiný materiál a asfalt skrýt. Pokud asfalt hrát může tak alespoň nechat zamaskovat nebo odstranit čáry na silnici značící parkovací zóny. Zajistit povolení k dočasnému odstranění dopravních a reklamních značek odbornou firmou. Vyměnit lampy za dobové. Vyměnit dveře, zvonky, kliky. Odstranit antény a satelity, parkovací hodiny a další prvky, které nejsou dobového charakteru, který potřebujeme.

Lokaci tedy pronajímáme na podstatně delší dobu a okolí obtěžujeme svou přítomností daleko víc, než tomu může být u klasického filmu nebo reklamy. Kompenzace dotčených obchodů a jiných zařízení je také podstatně vyšší.

Je také důležité vyjednat levnější pronájmy pro přípravné práce a likvidaci.

3.2.2 Reklama

U reklam je situace taková, že od získání zakázky do realizace je velmi krátká doba. Produkce dostane potvrzeno, že natáčení bude realizovat většinou 14 dní až 3 týdny před samotnou realizací. V tu chvíli se okamžitě rozjíždí hledání potřebné lokace. Tento skauting může trvat 1-3 dny, ale i 5 dní, pokud se hledá něco specifického. Najít a zajistit lokaci ale nemusí být ten největší problém. S majiteli místa případného natáčení se lze častokrát domluvit velmi rychle a flexibilně, výjimkou mohou být velké korporace a státní podniky. Větší úskalí bývá v zajištění záborů pro natáčení, zázemí a parkování. Je nutné absolvovat kolečko na úřadech a podat žádosti, jejichž vyřízení může trvat několik dní, ze zákona max. 30 dní. Natáčení se ale má konat za 14 dní a vy od produkce stále nemáte informace, na jakém místě z vámi navrhovaných lokací se bude natáčet. V takových případech se na úřady podávají žádosti ve zrychleném řízení a poplatky za toto vyřízení jsou větší než za standardní lhůtu. Stále ale platí, že značky pro zákaz parkování musí být umístěny 7 dní před natáčením. Lokální manažeři využívají také toho, že podávají žádosti na zábory na několik míst, které produkce s klientem před vybrala a mezi kterými se rozhodují, současně a až po finálním rozhodnutí produkce ty ostatní, kde se točit nebude, zruší. To sebou ale nese opět několikanásobně vyšší poplatky za podání většího počtu žádostí. I přesto se to produkci vyplatí, než riskovat to, že na vybraném místě nebude moci proběhnout natáčení vzhledem k nemožnosti zaparkovat štáb a zázemí.

Natáčení reklam je také finančně náročnější vzhledem k nedostatku času pro hledání levnějších alternativ požadovaných míst.

Také tím, že je natáčení kratší ale častokrát vyžaduje víc techniky než filmová natáčení, je nutné zařizovat větší zábory.

3.2.3 Současný film

Zajištění lokací pro hraný film je od zajištění lokací pro reklamu několikanásobně časově jednodušší. Známe scénář a motivy i několik měsíců před natáčením a schvalovací procesy jsou častokrát také jednodušší a kratší než u reklamy, kde je nutné dost věcí konzultovat s agenturou a klientem. U filmu, pokud jsou v mezích rozpočtu, dokáže poměrně rychle rozhodnout režisér s architektem a vedoucím výroby, producentem. Tím, že je čas, lze hledat více variant potřebných míst a můžeme často najít i levnější varianty. Lokace lze zamlouvat dlouho dopředu a eliminovat riziko toho, že v potřebnou dobu nebude natáčení možné.

Jelikož natáčení filmu probíhá většinou více dní v jedné oblasti, lze na základě dlouhodobějšího pronájmu získat lepší ceny, najít alternativy pro levnější parkování a zázemí štábu. Ve výsledku tedy není například nutné realizovat tolik přejezdů s celým štábem. Většinou se v tomto případě bavíme o natáčení z převážné části v jednom městě nebo areálu.

Pokud natáčíme film ze současnosti, nepotřebujeme mnohdy tolik dní příprav na místě, jako tomu může být u dobového filmu. I přesto ale opět vyjednáваме levnější pronájmy pro přípravné práce.

3.3 Povolení, zábory a mapové zakreslení

Po technických obhlídkách lokační manažer začíná zařizovat zábory pro natáčení a potřebná povolení. Povolení a zábory mohou být jednou z nejdéle trvajících věcí k zajištění lokace, o které se lokační musí postarat. Úřady mají na podanou žádost až 30 dní k vydání rozhodnutí. S tím je nutno počítat hlavně v případech, kdy požadujete zábor parkovacích míst, jelikož umístěné značky upravující situaci musí být na daném místě 7 dní před konáním akce, aby byli dotčení obyvatelé důsledně informováni. Z toho vyplývá, že například zábor parkovacích míst byste měli v ideálním případě, kdy se počítá s nejdelsí možnou lhůtou pro vyjádření úřadů, začít řešit cca 37 dní před konáním akce. Doporučuje se také, pokud už víme, kde chceme natáčet, zajistit si na příslušné městské části předběžný souhlas s natáčením, abychom věděli, zda má cenu danou žádost o zábor podávat. Za těmito žádostmi a povoleními je skryto také mnoho papírování a komunikování s úřady, což dnes lze částečně vyřešit elektronickou korespondencí. Zábory a dopravní opatření se zakreslují do map odpovídajících

kvalitě katastrálních map a vytváří se situační nákresy nebo dopravně inženýrská opatření (DIO). Tyto mapy lze zakoupit na Technické správě komunikací (TSK), případně na dalších místech. Nelze používat svoje mapy případně mapové podklady z internetových stránek Mapy.cz a podobné, které neodpovídají standardům úřadů. K tomu, aby mohl lokační manažer jednat na úřadech, ale i s pronajímateli a subjekty jménem produkce, potřebuje úředně ověřenou plnou moc a výpis z obchodního rejstříku společnosti zajišťující natáčení.

Nejčastějšími povoleními, které se k natáčení zařizují, jsou tyto:

- zábory pro natáčení a parkování filmové techniky (Odbor dopravy)
- povolení s užitím agregátu na Praze 1 (Odbor životního prostředí)
- souhlas dopravního podniku nebo Českých drah, pokud jsou tyto instituce naším natáčením dotčeny
- povolení k využití pyrotechnických efektů 1 (Odbor životního prostředí)
- povolení k vjezdu do zákazu vjezdu (Odbor dopravy)
- povolení dočasného odstranění dopravního značení (Technická správa komunikací)
- povolení dočasných změn (odstranění reklamních bannerů, značek)
- zvláštní povolení pro pohyb na lokaci, souhlas s odpovědností škod
- asistence policie nebo hasičů na natáčení

PLNÁ MOC

Společnost **název společnosti** se sídlem Praha **adresa** PSČ 17000,

IČ **_____** jednajícím jednatelem p. Petrem **_____** zplnomocňuje tímto

Tomáše Pořízka

Hranice, 75301

Číslo OP: **_____**

k jednání jménem a na účet společnosti a v jejím zájmu v souvislosti s natáčením **_____** konkrétně:

- k jednání s třetími osobami a k uzavírání smluv v uvedené souvislosti, nepřesáhne-li závazek společnosti z jedné smlouvy (ani z několika smluv vůči jedné osobě) v peněžitém vyjádření částka Kč;
- k jednání s veřejnoprávními korporacemi a správními orgány a k zastupování společnosti ve správních řízeních v uvedené souvislosti (u žádostí o povolení natáčení apod.) ve všech stupních s oprávněním přebírat rozhodnutí, podávat opravní prostředky a vzdávat se práva na podávání opravných prostředků.

Tato plná moc je platná do 31. 7. 2013, nebude-li odvolána dříve.

V Praze dne 15. 5. 2013

podpis

_____
jednatel

údaje o společnosti

**potvrzení plné moci
vyplňuje notář nebo úřad**

⁸Obr. č. 1. – Vzor notářský ověřené plné moci pro natáčení

⁸ Vzor notářský ověřené plné moci pro natáčení. Zdroj: archiv Tomáše Pořízka

Zábory

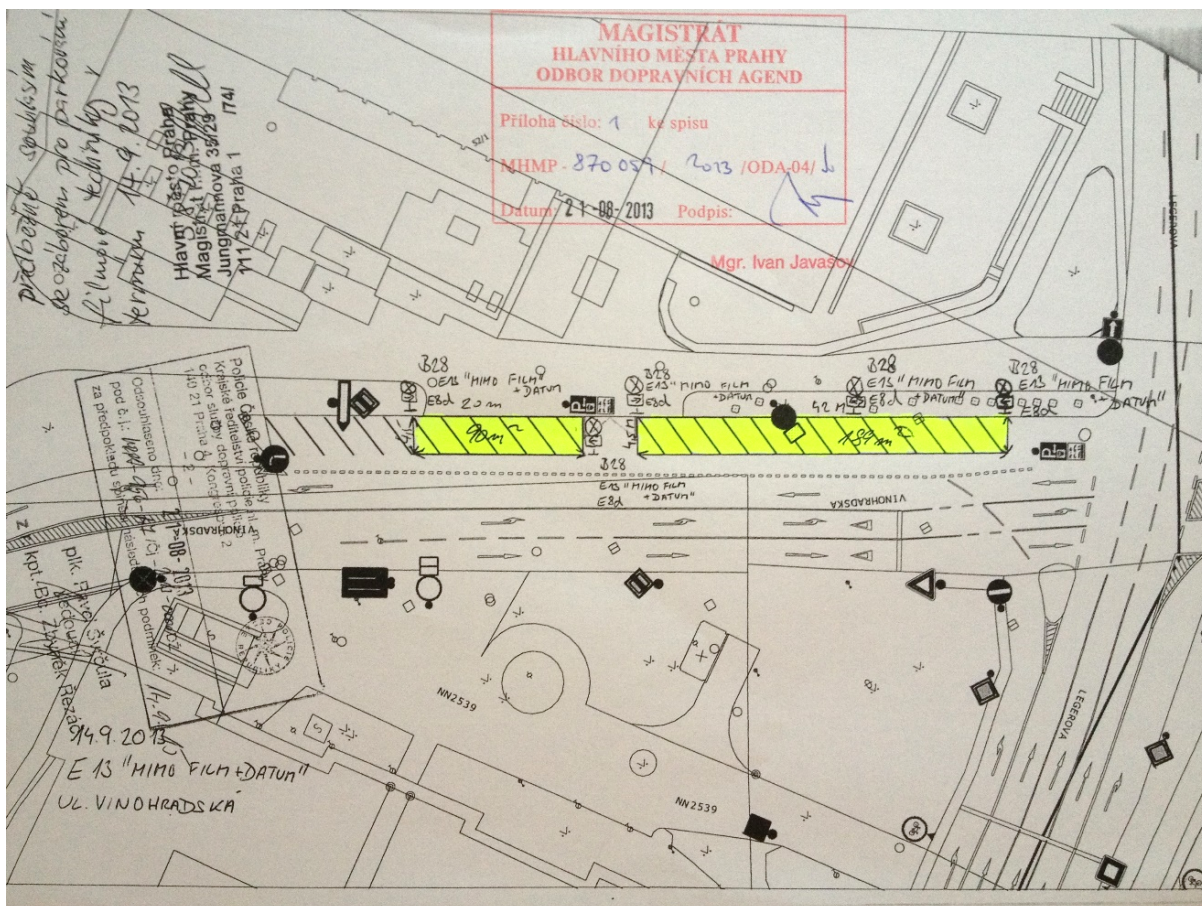
Lokační musí mít alespoň základní přehled o veřejné správě a vědět, s kterou institucí potřebná povolení a zábory řešit a co k tomu potřebuje znát. Častokrát se tyto informace dají dohledat na internetu. Na webových stránkách dané instituce, například městské části Praha 2 se dozvíte, co potřebujete k záboru veřejného prostranství a od čeho se odvíjejí sazby za takový pronájem.

O zábor je potřeba podat žádost v odboru dopravy. K žádosti se připojuje situační náčrtek zabraného prostranství, souhlas majitele pozemku (majitelem pozemku bývá zpravidla Technická správa komunikací – chodníky, vozovka) nebo správa zeleně (parkové cesty, náměstí), termín záboru, rozsah záboru v m², účel záboru a národně odpovědné osoby k jednání. Sazbu místního poplatku určuje vyhláška hl. m. Prahy č. 5/2011 Sb., o místním poplatku za užívání veřejného prostranství.

Na základě informací z obhlídek a informací o vozovém parku od produkce začne lokační zařizovat zábory. Postup je následující.

Do oficiálních map, které jsou podobné katastrálním mapám a dostupné například na TSK za poplatek, začne zakreslovat místa záborů pro natáčení a zázemí. Tyto mapky mají uvedené měřítko, nejčastěji používané je 1:500 a odpovídají standardům úřadů a dopravní policie. Zkráceně se jim říká DIO – dopravně inženýrské opatření. Není možné používat mapy z internetových podkladů podobných webových stránek jako Seznam.cz nebo Google mapy, neboť nejsou příliš přesné. Zábor musí být přesně zakreslený a okótovaný, popsáný, obsahovat celkový počet metrů čtverečních zabíraného prostranství a dočasné dopravní značení, jedná-li se například o zábor komunikace. Zábor by měl být dostatečně veliký, aby pokryl veškeré potřeby natáčení, zázemí, a produkce se vyhnula riziku postihu za překročení rozsahu těchto záborů. Velikost záboru spočítáte tak, že například pro parkovací místo zakreslíte do mapky na místo parkoviště obdélník o rozměrech 2,5m což je šířka a 5m což je délka parkovacího místa. Samozřejmě v odpovídajícím měřítku. Pokud zabíráte celý parkovací pruh pro 10 osobních aut, bude se jednat o zábor velikosti 50m na délku x 2,5m na šířku. Celkem tedy 125m².

Jak může taková mapka s již potvrzenými zábory od dopravní policie a dopravního odboru městské části vypadat, vidíte zde. Jedná se o dopravně inženýrské opatření (DIO) neboli mapku záboru pro parkování techniky. Žlutě značený, okótovaný zábor s počtem metrů čtverečních a dopravním značením B28+E13+E8 a dodatkovou tabulkou "Mimo film". Obsahuje datum a místo natáčení a také předběžný souhlas městské části se zábořem.

⁹Obr. č. 2. – Mapa záboru – DIO – dopravně inženýrské opatření

Dále musíte vědět, komu místo, kde chcete natáčet, patří. V Praze se má situace z pravidla tak, že dané místo patří městské části, která jej může v ojedinělých případech pronajímat třetí straně. Pokud potřebné místo nikomu dalšímu nepronajímá, podáváte žádost na městskou část a Technickou správu komunikací (TSK). TSK po vás může požadovat předběžný souhlas úřadu městské části. Nejprve je tedy nutné jít na úřad dané městské části pro tento souhlas se zábořem. Pokud ale je dané místo pronajaté a nespadá pod TSK, podáváte žádost

⁹ Mapa záboru – DIO – dopravně inženýrské opatření, Zdroj: archiv Tomáše Pořízka

na městskou část a sháníte povolení od toho, kdo má místo v nájmu. Některé silnice a městské části v centru Prahy také mohou patřit přímo pod Magistrát hlavního města, a ne pod městskou část. V tom případě se žádost podává na Magistrát.

Jakmile zakreslíte zábor do mapy, je potřeba napsat a podat žádost, adresovanou odboru dopravy příslušné městské části, do podatelny. Žádost musí obsahovat datum, místo a rozsah záboru a také důvod. Podobná žádost se podává na TSK k vypracování nájemní smlouvy. Tato nájemní smlouva od TSK je součástí žádosti podávané na úřad městské části. Jelikož ji ale zpravidla v době podání žádosti o zábor ještě nemáte, dodáte ji následně. K žádosti, která je adresovaná Odboru dopravy a TSK, přikládáte zakreslenou mapu záboru, plnou moc a výpis z obchodního rejstříků produkce.

Úřad má 30 dní na vyřízení této žádosti, v této lhůtě se může dotázat na příslušné skutečnosti a dodatečné informace, které mohou ovlivnit výsledné stanovisko nebo vést k úpravě žádosti. Ptají se častokrát k velikosti a umístění záboru. Dopravní policie se vyjadřuje k navržené dočasné změně dopravního značení, nejčastěji umístění značek zákazů stání, nebo řešení objízdných tras při uzavírkách. Úřad se vyjadřuje k případnému náhradnímu parkování pro rezidenty bydlící v oblasti, kde se bude natáčet nebo parkovat filmová technika. Pokud tedy plánujete natáčet v místě, kde jsou vyhrazené parkovací zóny pro rezidenty, myslete rovnou na náhradní parkování těchto obyvatel a úřadu sdělte, jak toto náhradní parkování budete řešit a kde. Ve většině případů jde o pronajmutí nejbližšího soukromého parkoviště. U objízdných tras nezapomeňte počítat s rozsáhlejším dopravním značením těchto objízdných tras, které budete muset zaplatit firmě zajišťující dopravní značení. Jakmile TSK vypracuje nájemní smlouvu, doručí ji žadatel na příslušnou městskou část a nechá přiřadit k žádosti. Do 30 dní obdrží žadající stanovisko od odboru dopravy.

Obvyklá cena za zábor je 10 Kč za metr čtvereční, která se platí městské části, a 10 Kč za metr čtvereční, která se platí Technické správě komunikací (TSK). Pokud silnice ve správě TSK není, platí se druhá částka pronajímateli. Dále se platí správní poplatky za vyřízení žádostí ve výši stokorun na jednotlivých úřadech. Zmíněný zábor o velikost 50x2,5m, tedy v součtu 125m² vás tedy vyjde na 2500 Kč plus správní poplatky. To je cena za zaparkování 10 automobilů na jeden den + dopravní značení.

Existuje také varianta pohyblivého záboru, o který se žádá, pokud natáčíme například na ulici a budeme se po ní volně přesouvat s technikou a umisťovat části filmové techniky na

zem, tam kde to dopředu nedokážeme přesně specifikovat. Například vedení kabelů, umístění odrazných desek a podobných jednoduchých konstrukcí. O zábor není potřeba žádat u menších dokumentárních natáčení, za předpokladu, že neumístíme kameru se stativem na zem. Jednodušeji řečeno, pokud natáčíme z ruky dokument v ulicích Prahy, lze to tolerovat.

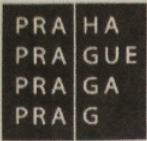

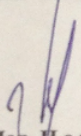
Také na webových stránkách městských úřadů naleznete mnoho dalších potřebných informací a postupů. Na webovém portále Městské části Praha 2 naleznete informace, v jakých případech je nutné žádat o zábor: „*Příklady záboru: umístění stavebního zařízení (kontejner na odvoz suti, hromada písku, šterku, složené lešenářské trubky, apod.); prováděný výkop; reklamní stojany do 0,6 m²; umístění stánku na tržišti i mimo něj; umístění lunaparků, cirкусů, kolotočů ap.; stolečky a židle před prodejnou; kulturní akce; sportovní akce.*“¹⁰

U většiny těchto městských záborů veřejného prostranství je postup velice podobný a úředníci vám častokrát rádi poradí a případně odkážou na odpovědná pracoviště.

Na další straně si můžete prohlédnout souhlasné stanovisko Magistrátu hlavního města Prahy s dočasnou změnou dopravního značení (umístění značek zákazu parkování) s povolením záboru komunikace pro potřeby natáčení.

---

¹⁰ MČ PRAHA 2. 2010. *Doprava, zábory veřejného prostranství* [online]. [cit. 2015-02-15]. Dostupné z: <http://www.praha2.cz/Doprava-zabory-verejneho-prostranstvi-1>

	HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	 MHMPXOXTN94Z	
	MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY		
	Odbor dopravních agend		
	FilmBrigade s.r.o. Dělnická 47 170 00 Praha 7		
Sp.zn.	Č.j.	Vyřizuje / linka	Datum
S-MHMP 551847/2013	MHMP-582156/2013/ODA-O4/Jv	Mgr. Javašov/4325	1.7.2013
Věc: Stanovení přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích v Praze 5			
Hlavní město Praha, Magistrát hl.m. Prahy, odbor dopravních agend, příslušný podle ustanovení § 124, odst. 5 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, po písemném vyjádření Policie ČR, Krajského ředitelství Policie hl.m. Prahy – odboru služby dopravní policie ze dne 14.6.2013, č.j.: KRPA-986-74/ČJ-2013-0000DŽ a ze dne 18.6.2013 č.j.: KRPA-986-75/ČJ-2013-0000DŽ			
s t a n o v í			
podle ustanovení § 77 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů a vyhl. č. 30/2001 Sb., o pravidlech provozu na pozemních komunikacích a úpravě a řízení provozu na pozemních komunikacích, přechodnou úpravu silničního provozu v Praze 5 Štefánikově ulici a v ul. V Botanice dle situací, které jsou nedílnou součástí tohoto stanovení.			
Termín: 13.7.2013			
 Ing. Jan Heroudek ředitel odboru dopravních agend v z. Ing. Miroslav Rajchart			
Příloha: Situace dopravního značení 2x			
Na vědomí : Policie ČR – KŘP hl.m. Prahy-OSDP ODA-O4 sektor 5			
Sídlo: Mariánské nám. 2, 110 01 Praha 1 Pracoviště: Jungmannova 29, 111 21 Praha 1 tel. 236 001 111, fax 236 007 039 e-mail: oda@praha.eu			

¹¹ Obr. č. 3. – Rozhodnutí o stanovení dopravního značení

¹¹ Rozhodnutí o stanovení dopravního značení, Zdroj: archiv Tomáše Pořízka

Povolení

Situace je jiná při vyřizování povolení pro natáčení u institucí a subjektů se zvláštním režimem provozu. Může to být natáčení v metru, v bankách nebo na letištích, muničních skladech, věznicích nebo v blízkosti kolejí. V tomto případě se musíte informovat přímo na konkrétním místě o možnostech natáčení. Nelze to častokrát ani přesně definovat písemně, neboť požadavky různých produkcí se mohou lišit a je nutné tyto situace konzultovat konkrétně s odpovědnými lidmi. Jsou ale také místa, na kterých natáčení není za žádných okolností možné, například střežené nebo utajované objekty, v tomto případě je nutné zvolit například stavbu v ateliéru.

I přesto vše se najdou instituce, jako například pražské mezinárodní letiště Václava Havla, které se snaží za poplatek vyjít filmařům svou atraktivní lokací vstříc a specifikuje podmínky pro natáčení na svém webu takto:

- *natáčení nesmí nijak OMEZIT BEZPEČNOST a PLYNULOST provozu na letišti Praha/Ruzyně,*
- *musí být respektováno soukromí cestujících,*
- *v průběhu filmování budou respektovány pokyny pracovníků Ostrahy letiště, pracovníků Bezpečnostní kontroly, Policie ČR a ostatních dotčených pracovníků provozních složek,*
- *v případě, že to bude aktuální bezpečnostně provozní situace vyžadovat, může být na základě pokynů výše zmíněných pracovníků filmování neprodleně přerušeno, odloženo, nebo ukončeno. Totéž platí v případě, že dojde k hrubému porušení sjednaných podmínek filmování/fotografování,*
- *po natáčení budou veškeré dotčené prostory uvedeny do původního stavu*
- *pořízené audiovizuální záznamy nesmí v žádném případě prezentovat Letiště Praha, a. s. negativním způsobem,*
- *Objednatel bere na vědomí, že pro vstup do SRA prostoru musí všichni účastníci a jejich technické vybavení projít kompletní bezpečností kontrolou ze strany Letiště Praha, a.s. na tomu určených místech. Bez podrobení se této kontrole není možné zajistit vstup do SRA zóny. Rovněž v takovém případě musí Objednatel poskytnout*

základní data o účastnících fotografování/filmování pro zajištění jednorázových vstupů do SRA zóny¹²

Umístění dopravních značek na místo záboru

Rozhodnutí je nutné obdržet nejméně 7 dní před natáčením, aby bylo možné objednat a nechat umístit dopravní značení. Toto dopravní značení musí dle vyhlášky být umístěno právě zmíněných 7 dní dopředu. Některé městské části také požadují umístění kopií rozhodnutí a mapy na zadní stranu jednotlivých značek, konkrétně Praha 1. Umísťování dopravního značení se zpravidla objednává u kvalifikované firmy, která disponuje dostatečným množstvím značek. Pro menší zábor o rozloze 2,5m x 50m je budete potřebovat minimálně tři. Je také důležité toto značení započítat do rozpočtu na lokaci. Jedna značka stojí zpravidla mezi 50-100 Kč na den, při umístění 7 dní předem a 3 natáčecích dnech už může být celková cena 3000 Kč. Při množství tří značek a ceně 100 Kč/ks a době umístění 10 dní (7 dní předem a 3 dny natáčení). Také je důležité počítat s doručením značek odbornou firmou, jejich kontrolou a následným odvozem. Ceny za tyto služby jsou u různých společností odlišné.

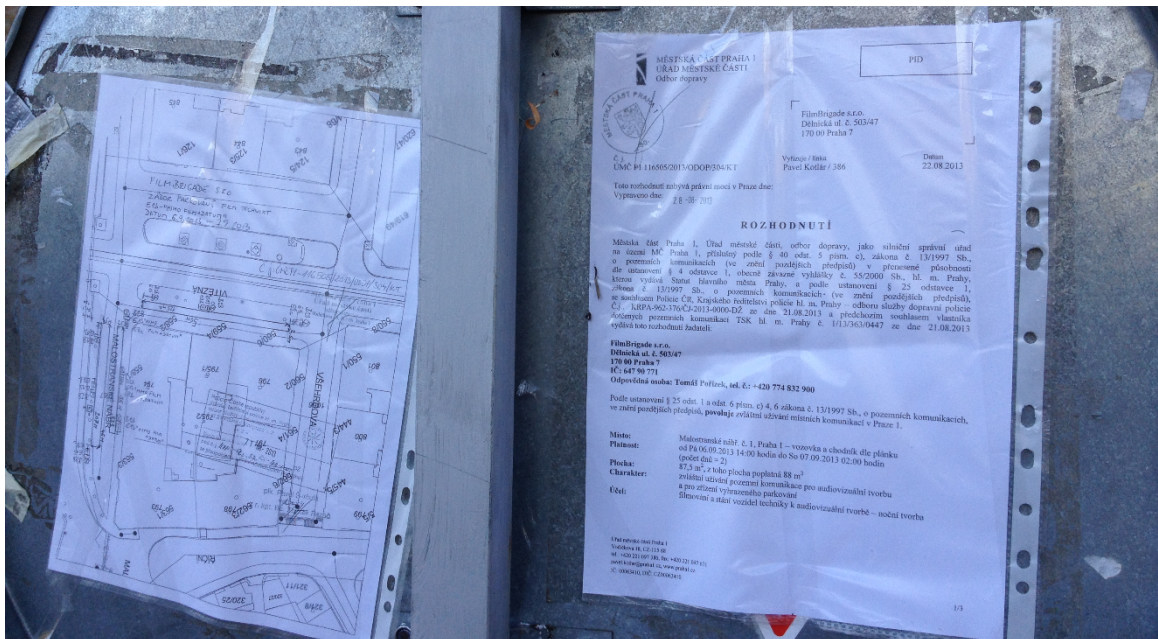
Je také dobré se na místo zajet podívat a umístění značení zkontrolovat sám, spolu s tím je dobré už v tuto dobu informovat dotčené obyvatelé o budoucím natáčení a informovat je o případném náhradním parkování s kontaktem na vedoucího natáčení.

¹³Obr. č. 4. – Umístění viditelného dopravního značení na komunikaci

¹² <http://www.prg.aero/Files/sluzby-cestujicim/vip-docs-and-pics/podminky-nataceni/>

¹³ Umístění viditelného dopravního značení na komunikaci, Zdroj: archiv Tomáše Pořízka

¹⁴Obr. č. 5. – Umístění rozhodnutí na dopravní značení dle stanoviska městské části

¹⁴ Umístění rozhodnutí na dopravní značení dle stanoviska městské části, Zdroj: archiv Tomáše Pořízka

3.4 Specifická omezení pražských městských částí

Je důležité při hledání lokace a předkládání produkci jako možné varianty myslet dopředu na to, zda na dané lokaci bude možné dostat kladné stanovisko k záboru pro natáčení, techniku, zázemí a za jakých finančních podmínek. Existují jistá specifika pražských městských částí, která natáčení omezují, a to může velmi zkomplikovat nebo prodražit natáčení.

Například městská část Praha 1 svým omezením nazvaným klidová zóna nepovolí víc než jedno natáčení v dané ulici nebo celém bloku za méně než 30 dní.

Při žádosti o zábor větší než 1000m² na Praze 1 se setkáte se 100% příplatkem do fondu městské části a také se tímto zábořem bude zabývat rada městské části. Což je v případě záboru o velikosti 1000m² navíc 10 000kč. Pokud budete chtít používat speciální efekty, jako jsou například ohňostroje, výbuchy, ohně a další, budete také připlácet. To samé za noční natáčení po 22h a před 8h ranní, opět se jedná o 100% příplatek, v tomto případě za každý den. Například pokud budete točit noční záběry z úterý na středu, zaplatíte 100% příplatek za úterní natáčení do půlnoci a také za středeční natáčení od půlnoci do rána.

Umělý sníh na Praze 1 lze používat pouze pěnový. Je velmi dobré se na úřadu městské části ještě před oficiálním podáním dopředu informovat na to, zda v daném místě budete moci zábor v daném rozsahu realizovat a zda je šance na kladné vyřízení. Jde o výše zmíněné opatření, kterému se říká předběžný souhlas, a úředník vám může vyjít vstříc tím, že si vaše plánované natáčení poznačí a tím pádem bude malá pravděpodobnost, že vás někdo předběhne s podobnou žádostí ve stejné lokalitě.

V těch městských částech, které jsou v centru města platí výše zmíněné, že pokud děláte zábor na ulici a chcete vyparkovat dopravní prostředky z ulice, musíte jim zajistit nejbližší náhradní parkování na vaše náklady, například na soukromém parkovišti, které pronajmete. A potom jsou zde neplánovaná omezení, která vyplývají z dalších skutečností. Například pokud před vámi jiná produkce natáčela v ulici Koperníkova na Praze 2 a překročila povolený zábor a chovala se neohleduplně k rezidentům a nájemníkům, může městská část převážně na základě stížností obyvatelů zakázat natáčení a komerční zábory v této ulici i na 3 měsíce.

3.5 Zajištění a informování okolí

Máme tedy schválené rozhodnutí o záboru, potřebná povolení k natáčení na lokaci a objednané a umístěné dopravní značení. Během tohoto procesu ale probíhají další paralelní činnosti, které musí lokační před natáčením ohlídat.

Součástí příprav natáčení je také zajistit, aby natáčení ve svém průběhu nebylo narušeno žádnými okolními vlivy kromě těch, které nedokážeme ovlivnit jako počasí. Lokační by měl tedy promyslet a zvážit, co vše by mohlo natáčení ohrozit, a těmto problémům v první řadě předcházet. Mohou to být například práce vytvářející nadměrný hluk v okolí, konkrétně sekání trávy, kácení dřevin, případné bourání a další stavební práce v okolí. V ideálním případě informovat také okolní obyvatele o natáčení, případném zvýšeném počtu osob, kterých může být častokrát několik stovek dohromady s komparzisty na place, a také o tom, že jejich ulice bude případně uzavřena a budou muset parkovat své auto na jiném místě vyhrazeném pro náhradní parkování. Jednou z možností je nalepit na dveře domů informační letáčky a poprosit o schovávavost po dobu příprav a natáčení.

3.6 Úpravy na lokaci

Lokační zajišťuje přístup na lokaci v době přípravných prací. Jde o to, aby se na lokaci v době domluvené s majitelem dostali lidé od stavby, rekvizitáři a mohli ji vyklidit a případně postavit včas novou dekoraci. Neboť na základě požadavků jednotlivých složek štábů, může být také požadováno, aby prostředí bylo upraveno pro potřeby daného scénáře. Může se jednat o jednodušší bytové úpravy, například vymalování nebo tapetování, ale také o složitější stavební úpravy, které byly konzultovány s majiteli lokace a zahrnuty ve smlouvě. Musí zajistit od stavební služby prostředky, které ochrání citlivá místa na place před poničením, například stativem od světla nebo gripovou technikou. Dalšími velkými změnami mohou projít exteriéry při natáčení dobového filmu. V těchto případech je nutné upravit ulice tak, aby co nejvíc připomínaly danou dobu. Může jít o odstranění reklamních poutačů, dopravních značek, ale i úpravy cedulí u obchodů a podobných provozoven. Vždy na náklady dané produkce za souhlasu daného městského odboru a majitelů provozoven a obchodů.

3.7 Další věci související se zajištěním lokace

Někdy je potřeba zpracovat pro místa natáčení se zvláštním režimem provozu seznam osob, které se budou pohybovat na place, nebo seznam poznávacích značek dopravních prostředků. Těsně před natáčecím dnem je nutné zajistit vyparkovací službu na zábory. To znamená, že zhruba 12-24h před natáčením na dané lokaci je přítomna služba, která informuje obyvatelé v okolí o natáčení a hlídá, aby nikdo nezaparkoval na vyhrazených záborech a nehrozilo, že bude toto místo následně blokovat. Touto dobou je také vhodné nechat přistavit mobilní toalety, aby byly k dispozici této službě. Dále musí lokační manažer připravit k dispozici mapy pro štáb, aby věděl jak se dostat na plac, kde je parkování pro techniku a kde parkování pro štáb a zázemí s cateringem.

3.8 Smlouvy

Aby bylo možné na lokaci natáčet a ošetřila se práva a povinnosti obou smluvních stran, je nutné uzavřít mezi pronajímatelem a nájemcem, tedy produkcí smlouvu o nájmu nebo užití prostor. Je nutné myslet na to, že smlouva vždy chrání nejen vás ale i pronajímatele.

Například, že vám bude umožněn vstup na lokaci v předem dohodnutých termínech, budou schváleny stavební úpravy a natáčení bude probíhat za finanční částku stanovenou ve smlouvě, a to i případné dotáčky mimo aktuální natáčecí plán, pokud by se něco nestihlo. Naopak nájemce chrání smlouva ve smyslu toho, že veškeré škody způsobené štábem budou uhrazeny případně uvedeny do původního stavu a také to, jakým způsobem budou uhrazeny peníze za natáčení. Z praxe je doporučeno dělat smlouvy co nejjednodušší, tedy srozumitelné a co možná nejkratší dle možností. Často se lokační manažer dostane do styku s prostými lidmi, kteří nerozumí všem právnickým termínům a začnou smlouvu zkoumat podrobněji a vše rozebírat. Pokud má taková smlouva například 10 stran, může se jednání o lokaci protáhnout i na týdny.

Součástí smlouvy musí být také předávací protokol a fotodokumentace lokace. Při předávání ideálně se soupisem věcí, které se na lokaci nacházejí, a to vše podepsané jak pronajímatelem, tak lokačním manažerem. Patří zde také zaznačení stavu elektro a vodoměru.

Předejdete tím případným komplikacím a sporům o poškozeném nebo odcizeném majetku. Přebírací protokol opatříte datem předání a časem. Tento protokol si opět obě strany podepíší při předání lokace po natáčení zpět pronajímateli.

Taková smlouva musí obsahovat několik náležitostí.

- Pronajímatel má právo lokaci pronajmout - lze ověřit v katastru nemovitostí
- Přesný harmonogram a rozsah obhlídek, přípravných prací, natáčení, likvidace
- Zda se specifické stavební úpravy budou uvádět do původního stavu nebo se nechají
- Věci, které budou poškozeny se uhradí případně nahradí stejnými novými
- Pojistná smlouva - deklarace toho, že jsou jednotliví členové štábu pojištěni z výkonu povolání nebo je pojištěna lokační firma, případně produkce
- Podstoupení autorských práv (angl. release form) - pokud na lokaci náš architekt provede změny, budou tyto prvky naším dílem a nebudou se na ně uplatňovat autorská práva architekta, který například daný dům nebo interiér navrhnul a vytvořil
- Podstoupení práv k užití dané lokace nebo architektonického prvku v autorském díle. Například Ještěd, se specifickou siluetou, jenž je chráněn autorským právem. Je tedy nutné získat od držitelů povolení k zachycení a užití této stavby ve vašem autorském díle.
- Jako přílohu je také nutné častokrát dodat výpis z obchodního rejstříku společnosti a také plnou moc opravňující lokačního manažera jednat jménem nájemce - tedy lokační firmy nebo produkce

Je tedy potřebné, aby lokační majitele seznámil se všemi náležitostmi dostatečně srozumitelně a opatrně a ošetřil smluvně, aby v budoucnu nemuselo dojít k zastavení natáčení z důvodu toho, že něco nebylo domluveno. Je potřeba komunikovat narovinu, nesnažit se zatajit důležité skutečnosti, které nakonec v průběhu natáčení nebo po jeho konci vyjdou na povrch.

3.9 Zdroje elektrické energie

Je nutné ve většině případů zajistit dva na sobě nezávislé zdroje elektrické energie, jeden pro natáčení a jeden pro zázemí. Ten pro plac bývá jako agregát a ten druhý buď také agregát, anebo místní připojení. To může být od soukromého subjektu, tedy pronajímatele s využitím elektroměru anebo od provozovatele městské elektrické sítě. Agregáty je nutné parkovat co nejdál od placu tak, aby je mistr zvuku nezaznamenal při snímání, ale také ne daleko, aby nedocházelo k příliš velkým ztrátám. V samotné přípravné fázi realizace filmu po obhlídkách je nutné si s produkcí ujasnit jakým způsobem bude probíhat zásobování elektrinou. Zda bude k dispozici naftový agregát nebo se bude využívat místní připojení od pronajímatele, případně zda se bude zajišťovat zvlášť zřízené připojení do městské elektrické sítě. Určitě je nutné tuto zdánlivě malichernou věc nepodceňovat a zdůraznit bych její důležitost a spolehlivost.

Může se například zdát, že máte napájení zajištěno a vše je v pořádku, ale ve chvíli před obědovou pauzou vypadne proud z důvodu přetížení po uvedení do provozu spotřebičů v cateringu. Bez energie na place nefunguje nic, od světel na place po catering, produkci a další. V tu chvíli nastává problém a natáčení se může až zastavit.

Je potřeba dopředu od jednotlivých složek štábu zjistit, jaký příkon v kW potřebují pro chod zajistit. U menšího cateringu to může být 10-20kW vzhledem k přítomnosti fritéz, elektrických sporáků a ledniček. Osvětlovači mohou také odebírat 20-50kW během jedné chvíle a do toho zde máme další menší odběry jednotlivých složek, například maskérna a kostymérna s pračkou a sušičkou. Pro zajištění takového množství energie už je problém při napojení na místní zdroj od pronajímatele. V tuto chvíli je potřeba naftový agregát. Pro film se používají speciální odhlučněné agregáty, aby mohly být poblíž místa natáčení.

Pokud se natáčí v městské části Praha 1, je potřeba pro takový agregát povolení od Odboru životního prostředí. Abyste získali toto povolení, podáváte na podatelnu zmíněného odboru Žádost o povolení používání naftových agregátů a kompresorů na stavbách a při filmování. Formulář lze najít na stránkách odboru. K žádosti je nutné přiložit výpis z obchodního rejstříku společnosti, protokol o měření hluku, technická data výkonu agregátu, plánek s datem a umístěním agregátu a plnou moc opravňující vás jednat jménem společnosti.

Obvykle toto vyřízení trvá zhruba 3-5 dní. Za toto povolení se neplatí žádný správní poplatek.

4 NATÁČENÍ

Dostáváme se do fáze natáčení. Lokační na place může a nemusí být. Záleží na domluvě s vedoucím natáčení. Pokud se s ním dohodne, že bude přítomen a není zapotřebí zrovna zařizovat nic dopředu, dohlíží lokační na to, co se děje na place a je kontaktní osobou. Pokud je ale potřeba cokoli zařizovat na následující natáčecí den, může se lokační s vedoucím natáčení domluvit a lokaci mu se všemi potřebnými informacemi předat. Těmi informacemi jsou hlavně, co je a není povolené, veškerá písemná povolení a smlouvy, informace kde, jsou sociální zařízení, kontakty na majitele případně další osoby, například elektrikáře nebo jiný dohled. Lokační manažeři s tím ale dobré zkušenosti nemají a nedoporučují to, na základě některých špatných zkušeností s nedodržením domluvených podmínek produkci a riskováním poškození dobrého jména vlastní firmy jak u pronajímatelů, tak na úřadech.

Berme tedy situaci, že je lokační přítomen, neboť na place je tato osoba také od toho, že zná bezpečnostní opatření a dohlíží na to, aby na lokaci nebylo cokoli poškozeno nebo nedošlo k újmě na zdraví. Tohle vše popisují následné podkapitoly od otevření až po zavírání lokace.

4.1 Otevření lokace, zázemí, chování na place

Lokační je na lokaci vždy jako první a říká se tomu otevírání lokace. Šipkami označí, kde se nachází pro štáb potřebná místa, a to plac, kostymérna, maskérna, herecké zázemí, zázemí pro komparz, catering, sociální zařízení, parkoviště. Následně jakmile začne najíždět technika, začne ji dle připraveného schématu parkovat a říkat, co kde postavit.

Na začátku tedy hlavně koordinuje své asistenty případně pracovníky firmy odpovědné za zázemí. Ukáže jim kde parkovat automobily, kde postavit stany pro servírování jídla vyba- vené stoly a židlemi a samozřejmě kde bude další zázemí.¹⁵

Zpravidla přijíždí první catering, agregát, mobilní toalety, zázemí (base) a karavany. Je to z důvodu toho, aby při příjezdu štábu mohly být připraveny snídaně, vyhřátý stany zázemí a vše nutné k tomu, aby až štáb přijede, mohl začít okamžitě pracovat.

---

¹⁵ HONTHANER, Eve Light. *The complete film production handbook*. [cit. 2015-02-3] 4th ed. Burlington, MA: Focal Press, c2010, xviii, 524 p. ISBN 9780240811505.

Catering je nutné připojit na zdroj pitné vody, pokud není připraven na situaci, že tento zdroj na lokaci není. Následně zázemí, catering a veškeré karavany a další připojit na zdroj el. energie. Proto je také nutné je parkovat poblíž sebe.

¹⁶ Obr. č. 6. – Parkování na place

Co nejbliž placu se parkuje tato technika. Grip, kamerový vůz, osvětlovači, zvukař, stavba, rekvizity. Z důvodu toho, aby měli techniku co nejbliž placu a nevznikaly zbytečně velké prodlevy při nutnosti cokoliv donést, vyměnit a také se častokrát nakládá s technikou o velké hmotnosti.

Potom, co tedy lokační zaparkuje techniku a postará se, aby bylo připraveno zázemí, šipkami vše označeno pro orientaci na lokaci a vše další potřebné k natáčení, dohlíží na průběh. Pokud pracujeme se lidmi ze štábu, kteří jsou zkušení a nejsou na natáčení poprvé, většinou

---

¹⁶ Parkování na place, Zdroj: archiv Tomáše Pořízka

se problémy s chováním na place neobjevují. Lokační manažer tedy nemusí řešit situace, které porušují obecná pravidla chování na place. Může to být například to, že je povoleno kouřit pouze na vyhrazených místech, není dovoleno přesouvat a dotýkat se částí nábytku jak původního, tak toho, který je součástí dekorace apod.

Důrazně se zakazuje kouření na místech kde je kouření zakázáno. Také je zakázáno kouření v dekoraci. Dodržuje se kouření pouze na vyhrazených místech.¹⁷

Ale dle různých lokací se mohou objevit také různá další pravidla a omezení, od používání přezůvek až po používání ochranný prostředků na osvětlovací, gripovou a kamerovou techniku, aby nedošlo k poškození parket a podlahy. Členové štábu jsou sice na place zodpovědní sami za sebe, ale produkce je zodpovědná za tyto lidi subjektu, který lokaci pronajímá.

4.2 Řešení vzniklých situací

I během natáčení se mohou vyskytnout nečekané komplikace v souvislosti se zabezpečením lokace, lokační by měl být na místě a vždy schopný reagovat na vzniklou situaci tak, aby nebyl ohrožen průběh natáčení. Můžou to být jednodušší problémy, například vypadlé pojistky, ale i složitější situace.

4.3 Zavírání lokace

Lokační nebo jeho asistent odchází z lokace vždy jako poslední, má za úkol, aby veškerý nepořádek byl uklizen, technika řádně zajištěna, pokud zůstává na lokaci, případné škody, aby byly sepsány a zapsán stav měřidel. Zázemí zbouráno případně uklizeno a odvezen odpad. Lokaci předá buď bezpečnostní službě k hlídání do dalšího natáčecího dne, nebo zajistí proti vstupu cizích osob a vykradení nebo poškození, případně předává pronajímateli a sepisuje předávací protokol.

---

¹⁷ HONTHANER, Eve Light. *The complete film production handbook*. [cit. 2015-02-3] 4th ed. Burlington, MA: Focal Press, c2010, xviii, 524 p. ISBN 9780240811505.

5 LIKVIDACE

Poslední fází natáčení je likvidace a uvedení lokace do stavu v jakém byla, když ji pro natáčení zajišťovali, ne-li ve stavu lepším.

Absolutním a hlavním pravidlem musí být, že štáb musí opustit lokaci ve stejném stavu v jakém ji navštívil nebo ve stavu lepším. Tímto se musí řídit jak lokační manažer tak ideálně všichni členové štábu.¹⁸

U profesionálního filmu přitom, co se štáb přesunuje z jedné lokace na druhou, tak stavba pracuje na uvedení předchozí lokace do původního stavu.

¹⁹ Obr. č. 7. – Úklid ulice po natáčení s využitím umělého sněhu

5.1 Úklid lokace

Rozumí se tím likvidace zázemí, stavební zásahy a uvedení do původního stavu, vymaluje se, případně se opraví poškozené části pronajatých prostor. Je také nutno zajistit, aby i provedené změny v okolí místa natáčení byly uvedeny do původního stavu, toto se může týkat například natáčení dobových filmů, které vyžadují mnohem větší zásahy do okolí lokace. Může to být jak odmontování značek, tak odstranění reklamních bannerů a nápisů z obchodů.

---

¹⁸ REA, Peter W a David K IRVING. *Producing and directing the short film and video*. 4th ed. [cit. 2015-03-2] Boston: Focal Press, c2010, xxiv, 399 p. ISBN 9780240811741.

¹⁹ Úklid ulice po natáčení s využitím umělého sněhu, Zdroj: archiv Tomáše Pořízka

Nechají se z lokace odvést odpadky a veškerý nepořádek, který při natáčení vzniknul. Také má na starosti vrácení dopravního značení pro zábory, pokud toto nezajišťuje pověřená firma.

5.2 Poděkování

Shrnuji teď vše, o čem jsem mluvil výše, jak hledání lokací, tak vyřizování povolení na úřadech až po samotné natáčení. Při všech těchto úkonech je lokační závislý na ochotě a rychlosti lidí, jejichž prací je primárně něco jiného. Natáčení pro lidi v ulici může být atraktivní, ale to platí především pro menší města, filmaři ne často navštěvována. V Praze se jedná především o další komplikaci pro místní, kteří mnohdy nedostanou ani kompenzaci. Znamená to, že práce a úspěšnost lokačního je podstatně závislá na ochotě a toleranci všech těchto lidí, se kterými jedná a navazuje spolupráci a jeho schopnosti s těmito lidmi vycházet. Je tedy také vhodné a na místě projevit těmto lidem dostatečné díky buď formou dodatečného upřímného poděkování, menšího daru nebo alespoň uvedení v titulcích filmu.

Nic to nestojí a ti lidé jsou rádi, když se vidí v titulcích filmu. Najednou jsou součástí něčeho jiného. Tímto vším si lokační otevírá cestu pro budoucí natáčení na stejné lokaci a může mu to ušetřit mnoho práce a vybudovat pevné přátelské vztahy.

ZÁVĚR

Z toho, co jsem měl možnost si vyzkoušet v praxi a následně při psaní této práce a konzultacích s lokačními manažery zjistit, jsou určitě stěžejními a nejtěžšími pilíři vyhledání odpovídajících lokací a jejich smluvní zajištění se zábory. Stará místa se opravují nebo bourají, mění majitelé anebo se mění podmínky pro natáčení. Ty častokrát mohou být tak odlišné, že si již produkce nemůže dovolit natáčení a musí se hledat pro nový projekt jiná podobná lokace. Ale nikdy se nepodaří najít stoprocentně tu samou, se stejnými podmínkami pro parkování a stavbu zázemí. Je velmi důležité s pronajímatelem podrobně probrat průběh natáčení, aby něčím nebyli zaskočeni nebo překvapeni. Častokrát se natáčí přímo v bytech lidí a štáb se dotýká jejich soukromí. Lokační manažer tedy musí pronajímatele citlivě seznámit se všemi okolnostmi, on je také jejich kontaktní osoba, pokud se štáb chová na lokaci mimo rámec možností. Komunikace s úřady musí být flexibilní a nelze si dovolit chybovat. Po druhé už daný úřad nemusí vyjít vstříc a v nejhorším může lokační manažer dostat pokutu a nebo až roční zákaz točit v dané městské části. Ve chvíli, kdy už natáčení na lokaci běží, problémy se řeší průběžně. Nesmí se podcenit následný úklid a likvidace. To může být také krok k tomu, že na dané lokaci už nebude lokačnímu manažerovi umožněno natáčet. A v nejhorším případě už ani žádnému jinému štábu.

Lokační manažer musí umět hájit zájmy jak produkce, tak pronajímatele a snažit se společně s vedoucím natáčení najít možné kompromisy tak, aby natáčení nebylo ohroženo. To je mnohdy velice těžké. Z mých zkušeností hlavně u amatérských a studentských projektů dochází k nepochopení těchto výše popsaných skutečností a tomu, že štáb opouští lokaci v daleko horším stavu, než v jakém ji dostal. To následně komplikuje práci všem ostatním a vrhá špatné světlo na filmaře.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] HONTHANER, Eve Light. *The complete film production handbook*. [cit. 2015-02-3] 4th ed. Burlington, MA: Focal Press, c2010, xviii, 524 p. ISBN 9780240811505.
- [2] REA, Peter W a David K IRVING. *Producing and directing the short film and video*. 4th ed. [cit. 2015-03-2] Boston: Focal Press, c2010, xxiv, 399 p. ISBN 9780240811741.
- [3] RYAN, Maureen A. *Producer to producer: a step-by-step guide to low-budget independent film producing*. [cit. 2015-4-4] Studio City, CA: Michael Wiese Productions, 2010, xxi, 395 p. ISBN 9781932907759.
- [4] KOSTER, Robert a Robert KOSTER. *The budget book for film and television*. Burlington, MA: Focal Press, 2004, viii, 341 p. [cit. 2015-01-5] ISBN 0240806204.
- [5] Location manager. 2001-. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation [cit. 2015-02-3]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Location_manager
- [6] KAŇOKOVÁ, Kristýna. 2011. *Lokační manažer může dostat hollywoodský trhák do vašeho města* [online]. [cit. 2015-4-4]. Dostupné z: <http://www.mistojakoznacka.cz/article/lokacni-manazer-muze-dostat-hollywoodsky-trhak-do-vaseho-mesta/43/1/0>
- [7] CZECH FILM COMMISSION. 2013. *Domácí tvorba* [online]. [cit. 2015-03-5]. Dostupné z: <http://www.filmcommission.cz/cs/filming-here/10-reasons/>
- [8] CZECH FILM COMMISSION. 2013. *O nás* [online]. [cit. 2015-03-5]. Dostupné z: <http://www.filmcommission.cz/cs/about/mission/>
- [9] FILM OSTRAVA. 2013. *O nás* [online]. [cit. 2015-03-2]. Dostupné z: <http://www.filmostrava.cz/index.php/cz/film-friendly-region/o-nas>
- [10] MČ PRAHA 2. 2010. *Doprava, zábory veřejného prostranství* [online]. [cit. 2015-02-15]. Dostupné z: <http://www.praha2.cz/Doprava-zabory-verejneho-prostranstvi-1>
- [11] Podmínky focení či filmování v prostorách Letiště Václava Havla Praha. 2011. *Letiště Praha* [online]. [cit. 2015-03-17]. Dostupné z: <http://www.prg.aero/Files/sluzby-cestujicim/vip-docs-and-pics/podminky-nataceni/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

MČ Městská část

TSK Technická správa komunikací

DIO Dopravně inženýrské opatření

Lokační Lokační

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. č. 1. – Vzor plné moci pro natáčení

Obr. č. 2. – Mapa záboru - DIO

Obr. č. 3. – Rozhodnutí o stanovení dopravního značení

Obr. č. 4. – Umístění dopravního značení na komunikaci

Obr. č. 5. – Umístění rozhodnutí na dopravní značení

Obr. č. 6. – Parkování na plac

Obr. č. 7. – Úklid ulice po natáčení s využitím umělého sněhu

SEZNAM TABULEK

Chyba! Nenalezena položka seznamu obrázků.

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: NÁZEV PŘÍLOHY